

คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น Faculty of Associated Medical Sciences KKU

ถอดบทเรียนความรู้พิเศษเฉพาะตัวของบุคลากรสมรรถนะสูง (Tacit Knowledge)

โดย อ.สุริพันธ์ เสนานุช วิทยากรอิสระ ด้านการจัดการความรู้และถอดบทเรียน

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พูเจริญ

สร้างคุณค่างานวิจัยไปสู่สังคม

ข้อมูลจาก Global Competitiveness Index ปี พ.ศ. 2562 แสดงถึงความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทย ลดลงอยู่ในอันดับที่ 40 ของโลก จากทั้งหมด 141 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ จากปี 2561 ที่อยู่ในอันดับ 38 มีข้อมูลระบุว่าด้านที่ทำคะแนนได้ค่อนข้างต่ำคือ Innovation Capability หรือความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานวิจัย

ปัญหาหลักๆ ของงานวิจัยในประเทศไทยก็คือ หนึ่ง มีการลงทุนด้านงานวิจัยน้อยมาก โดยเฉพาะภาคธุรกิจก็ยังไม่เห็นความสำคัญของการลงทุนทำงานวิจัย สอง งานวิจัยของนักวิชาการไทยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของสังคมได้จริง ทำให้เกิดคำจำกัดความของงานวิจัยในลักษณะนี้ว่า “ขึ้นหิ้ง” หรือ “อยู่บนหอคอยงาช้าง”

แต่ยังมีนักวิชาการหลายคนที่ตระหนักในปัญหานี้และพยายามศึกษา ค้นคว้าทำงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้จริง และหนึ่งในนั้นคือ ศ.ดร.สุพรรณ พูเจริญ ผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยและพัฒนากาตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ (ศวป.) คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น งานสำคัญที่ทำให้ท่านเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศไทยและแวดวงนักวิชาการนานาชาติก็คือนงานวิจัยเกี่ยวกับโรคเลือดจางหรือธาลัสซีเมียและการพัฒนาชุดน้ำยาตรวจคัดกรองโรคธาลัสซีเมียที่สามารถขยายผลเชิงพาณิชย์และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียของไทย และทำให้การควบคุมและป้องกันโรคทำได้กว้างขวางและครอบคลุมมากขึ้นจากการผลักดันในเชิงนโยบาย

จุดประกายในห้องแล็บ

ศ.ดร.สุพรรณ เป็นชาวจังหวัดเชียงใหม่ และเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนั้นในช่วงปิดภาคการศึกษาท่านจึงใช้เวลาว่างเข้าไปหาความรู้ในห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลสวนดอก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ท่านเริ่มสนใจในโรคธาลัสซีเมีย เพราะได้พบกับอาจารย์แพทย์ท่านหนึ่งที่ทำงานเรื่องนี้อยู่ในห้องปฏิบัติการ และได้รับการชักชวนให้เข้ามาเรียนรู้การทำงานด้วยกัน ความเชี่ยวชาญในงานห้องปฏิบัติการของอาจารย์แพทย์ท่านนี้ จุดประกายให้ท่านเห็นว่างานวิจัยในห้องปฏิบัติการของศาสตร์ด้านเทคนิคการแพทย์มีส่วนช่วยผู้ป่วยได้อย่างดีผ่านการรักษาของแพทย์ รู้สึกถึงความท้าทายของวิชาชีพนี้ เมื่อเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ก็มีโอกาสดำเนินงานวิจัยเกี่ยวกับเม็ดเลือดแดงของผู้ป่วยธาลัสซีเมียจากการชักชวนของอาจารย์ผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจมากขึ้น เพราะได้รับความรู้จากความเชี่ยวชาญของอาจารย์ท่านนั้น

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ

ถอดบทเรียน โดย อ.สุริพันธ์ เสนานุช

เมื่อมาเป็นอาจารย์ที่คณะเทคนิคการแพทย์ท่านจึงนำเอาเรื่องธาลัสซีเมียมาทำการศึกษาวิจัยต่ออีก 1 ปีก่อนที่จะเดินทางไปศึกษาระดับปริญญาเอกที่ประเทศญี่ปุ่น และที่ Kyushu University ประเทศญี่ปุ่นนี้เอง ท่านก็ได้ทำงานวิจัยในห้องปฏิบัติการด้านพันธุศาสตร์ระดับโมเลกุลร่วมกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องยีนธาลัสซีเมียในระดับโลก การศึกษาวิจัยที่ประเทศญี่ปุ่นนี้ เป็นผลให้ท่านสามารถค้นพบและรายงานยีนธาลัสซีเมียของคนไทยได้เป็นครั้งแรกของโลกหลายยีน และทำให้ท่านมุ่งสู่งานวิจัยในเรื่องนี้อย่างจริงจังในเวลาต่อมา

บนเส้นทางงานวิจัย

โรคธาลัสซีเมียเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญในประเทศไทย เนื่องจากเป็นโรคทางพันธุกรรมที่ต้องใช้วิธีการตรวจเลือดในห้องปฏิบัติการเท่านั้นจึงจะรู้ว่ามียีนพันธุกรรมแฝงของธาลัสซีเมียหรือเป็นพาหะแฝงหรือไม่ ซึ่งการตรวจวินิจฉัยต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เครื่องมือราคาแพง ทำได้เฉพาะในห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลขนาดใหญ่เท่านั้น จึงทำได้ในวงจำกัด การควบคุมและป้องกันโรคจึงเป็นไปได้ยาก เพราะไม่สามารถตรวจได้อย่างทั่วถึง ศ.ดร.สุพรรณ ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคนี้อย่างต่อเนื่อง ลงลึกถึงระดับพื้นฐานการเกิดโรคในระดับโมเลกุลเพื่อให้ได้องค์ความรู้มาเป็นฐานในการพัฒนาวิธีการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการในชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำทางพันธุกรรมในกรณีที่พบว่าเป็นพาหะของโรค เพื่อการควบคุมและป้องกันการเกิดโรคในบุตร ผลการศึกษาวิจัยแบบเกาะติด ทำให้มีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติจำนวนมากกว่า 190 เรื่อง และตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติกว่า 30 เรื่อง จดสิทธิบัตรผลงานวิจัยและพัฒนาจำนวนมากกว่า 15 เรื่องและได้รับการยอมรับจากองค์กรด้านสาธารณสุขทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

จากการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นที่มาของการจัดตั้งหน่วยบริการธาลัสซีเมีย ขึ้นในคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดให้บริการตรวจวินิจฉัยธาลัสซีเมียทั้งในผู้ป่วยและผู้ที่เป็นพาหะแฝง ตลอดจนการตรวจวินิจฉัยทารกในครรภ์มารดาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาจนถึงปัจจุบัน ให้บริการตรวจโรคธาลัสซีเมียได้อย่างครบวงจรทั้งในระยะก่อนและหลังคลอด ทั้งยังให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเป็นหน่วยงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากล ISO 15189: 2012 และ ISO 15190: 2012 นอกจากนี้ในด้านผลงานวิจัยและพัฒนาคือการพัฒนาชุดน้ำยาตรวจคัดกรองธาลัสซีเมีย ที่ทำให้โรงพยาบาลต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ตรวจให้บริการได้ในต้นทุนต่ำ และยังได้ขยายผลไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ได้อบบ้างเป็นรูปธรรม ทำให้การควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียในประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ผลงานวิจัยที่สำคัญของท่านอีกชิ้นหนึ่งที่ได้จากการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องคือการค้นพบและรายงานฮีโมโกลบินผิดปกติชนิดใหม่ของโลกที่ไม่เคยมีการรายงานที่ใดมาก่อนหลายชนิด ซึ่งเกิดจากการกลายพันธุ์ที่เกิดขึ้นใน

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ

ถอดบทเรียน โดย อ.สุริพันธ์ เสนานุช

ประเทศไทย ทำให้กลุ่มวิจัยธาลัสซีเมียของท่าน ที่คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นกลุ่มที่มีข้อมูล รายละเอียดเรื่องฮีโมโกลบินผิดปกติที่พบในคนไทยมากที่สุดและเป็นศูนย์รับส่งต่อการตรวจวินิจฉัยฮีโมโกลบินผิดปกติ จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วประเทศ

การขับเคลื่อนงานวิจัยไปสู่สังคม

ปัจจุบันการตรวจคัดกรองโรคธาลัสซีเมียเป็นนโยบายด้านสาธารณสุข และสามารถตรวจด้วยน้ำยาสำเร็จรูปที่ได้มีการ พัฒนาไปสู่เชิงพาณิชย์และดำเนินการมาเป็นระยะเวลากว่า 15 ปีที่ผ่านมา ทำให้การป้องกันโรคธาลัสซีเมียในสังคมไทย ทำได้อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง แต่กว่าที่งานวิจัยดังกล่าวจะก้าวไปสู่ระดับนโยบายและนำไปสู่ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ได้ นั้น ศ.ดร.สุพรรณ ก็ต้องใช้กลยุทธ์ ทุ่มเทแรงกาย แรงใจผลักดันอย่างทุ่มเทและเป็นกระบวนการ

จากโจทย์วิจัยธาลัสซีเมียจากสภาพปัญหาจริง ที่ท่านได้ไปตรวจเยี่ยมนักศึกษาฝึกงานตามห้องปฏิบัติการในโรงพยาบาล ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จึงมีความมั่นใจว่าหากสามารถพัฒนาน้ำยาตรวจคัดกรองธาลัสซีเมียในราคาถูกลง ได้ผลดีและทำได้ ง่าย ต้องมีการนำไปใช้อย่างแน่นอน เพราะในขณะนั้นการตรวจต้องใช้เทคโนโลยี และความเชี่ยวชาญระดับสูง ซึ่งทำได้ ในโรงพยาบาลขนาดใหญ่เท่านั้น ดังนั้นการวางแผนในการควบคุมป้องกันโรคจึงมีโอกาทำได้ยาก เพราะต้องรอให้มา ตรวจที่โรงพยาบาล ซึ่งท่านคิดว่าเพื่อให้การควบคุมและป้องกันโรคมีประสิทธิภาพมากขึ้น คนไทยทุกคนควรได้รับการ ตรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคู่สมรสเพื่อป้องกันการเกิดโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรงของทารกในครรภ์ หลังจากที่ท่านได้ โจทย์วิจัยที่สำคัญกลับมาแล้ว ก็มาทำงานอยู่ในห้องปฏิบัติการ นำเสนอความก้าวหน้าตีพิมพ์เป็นบทความในวารสาร นานาชาติและวารสารระดับชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้เห็นความสำคัญ รวมทั้งนำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุม วิชาการทางด้านสาธารณสุขหลายครั้ง โดยทุกครั้งจะนำเสนอข้อมูลการค้นพบใหม่ ๆ ให้ที่ประชุมอยู่เสมอ จนอาจารย์ ผู้ใหญ่ในมูลนิธิธาลัสซีเมียตลอดจนผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข เห็นถึงความสำคัญของงานวิจัยและร่วม ผลักดันให้มีการประกาศนโยบายการควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540

“งานวิจัยที่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง กัดไม่ปล่อย และผลิตผลงานวิจัยออกมาได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ ที่เกี่ยวข้องและตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่เชื่อถือได้ในระดับนานาชาติ เป็นผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับความชื่น ชมจากอาจารย์ผู้ใหญ่ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงสาธารณสุข ว่าเป็นกลุ่มนักวิจัยที่ผลิตผลงานวิจัยใหม่ ๆ ออกมานำเสนออย่างสม่ำเสมอ และเป็นส่วนสำคัญที่สามารถผลักดันไปสู่ระดับนโยบายได้ มีผู้บริหาร สปสช. มาขอ คำปรึกษาว่าควรดำเนินงานอย่างไรให้ได้ผลดี มาตรฐานห้องปฏิบัติการที่ดำเนินการได้ควรเป็นระดับไหน จะจ่ายเงิน ค่าบริการให้ในระดับไหน ผมก็เป็นทีปรึกษาให้สำหรับการวิจัยและพัฒนาชุดน้ำยาตรวจคัดกรองธาลัสซีเมียด้วย”

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ

ถอดบทเรียน โดย อ.สุริพันธ์ เสนานุช

ในระยะแรกท่านได้เริ่มทดลองวิจัยด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการก่อนจนมั่นใจว่ามีโอกาสเป็นไปได้สูง จึงได้ชักชวนอาจารย์ท่านอื่นในคณะมาร่วมทีมวิจัยและดำเนินการวิจัยต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งขณะนั้นมี ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช เป็นผู้อำนวยการ เมื่อได้ชุดน้ำยาสำเร็จรูปต้นแบบออกมาแล้ว ท่านได้นำไปทดลองตลาดด้วยตนเอง

“ทำเป็น Test kit แจกไปทั่วประเทศให้ทดลองใช้ เขตภาคอีสานขับรถไปเองเลย ทำเอกสารเป็นแฟ้ม แถมน้ำยาตัวอย่างไปด้วย ออกไปให้ความรู้ในระหว่างการประชุมเครือข่ายที่ รพ.ประจำจังหวัด ซึ่งจะมีนักเทคนิคการแพทย์ จากรพ.ชุมชน ในจังหวัดนั้น ๆ มาร่วมประชุมด้วย ส่วนใหญ่ก็เป็นลูกศิษย์อยู่แล้ว ผมก็ขอเวลาสักครึ่งชั่วโมง นำเสนอผลิตภัณฑ์น้ำยา และวิธีการใช้ จนเป็นที่รู้จักมากขึ้น ราคาถูก เพราะเราไม่ได้คิดเชิงธุรกิจ คิดแต่ต้นทุน ปีหนึ่งมีคำสั่งซื้อเป็นหลักล้าน Test”

เมื่อมีความมั่นใจว่ามีตลาดรองรับแน่นอนแล้ว ท่านจึงขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการดึงภาคเอกชนเข้ามาเป็นพันธมิตร โดยทีมงานวิจัยของท่านเป็นผู้ผลิตน้ำยาเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถควบคุมคุณภาพได้ จัดส่งให้เอกชนทำการบรรจุและส่งมอบให้ลูกค้าซึ่งเป็นโรงพยาบาลและศูนย์การแพทย์ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยมีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ใช้งบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามนโยบายการป้องกันโรคธาลัสซีเมีย เพื่อให้ประชาชนได้รับการตรวจอย่างทั่วถึงโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

“การดำเนินงานวิจัยและพัฒนาในประเทศไทยค่อนข้างลำบาก เอกชนไทยกับต่างประเทศไม่เหมือนกัน เอกชนไทยคุ้นเคยกับการซื้อมาแล้วขายไป มองกำไรอย่างเดียว ไม่คุ้นกับการลงทุนทำวิจัย จึงเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่ง ก่อนที่ผมจะเอาไปให้เขาผลิตขาย ต้องสร้างตลาดให้เห็นด้วยตนเอง จนเห็นว่ามีลูกค้าอยู่ทั่วประเทศ เขาจึงร่วมงานด้วย”

ครูในดวงใจและผู้ส่งเสริมนักวิจัย

ศ.ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ มีความโดดเด่นในงานวิชาการจากการทำงานวิจัยเป็นที่ประจักษ์ชัด ด้วยความขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่นต่อการทำประโยชน์ ให้ความสำคัญต่อสิ่งที่ท่านเรียกว่างานวิจัยพื้นฐานนั้นคือการสร้างองค์ความรู้และตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ โดยท่านมีผลงานตีพิมพ์ปีละไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

“เนื่องจากผมจบปริญญาเอกจากญี่ปุ่น จึงอาจมีวิถีคิดวิธีทำงานแบบญี่ปุ่น ที่นั่นการศึกษามีเป้าหมายที่การตีพิมพ์ผลงานในวารสารนานาชาติที่มีมาตรฐานเป็นหลัก นักศึกษาทุกคนจึงได้รับการฝึกฝนให้เขียนบทความภาษาอังกฤษตลอดเวลา เมื่อมาอยู่ที่ขอนแก่นที่ความพร้อมด้านต่าง ๆ อาจน้อยกว่า จึงต้องมีการปรับตัวและต้อง Carry on แบบนั้นได้ จึงพยายามทำให้มีผลงานตีพิมพ์ออกไปให้ได้ทุกปี ต้องคิดโจทย์งานวิจัยที่เหมาะสม โครงการจะไปไหน

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ

ถอดบทเรียน โดย อ.สุริพันธ์ เสนานุช

ทำแล้วได้ผลออกมาเป็นยังไง ก็มาสรุปลงเป็นองค์ความรู้ใหม่ นำไปตีพิมพ์ พยายามชิ้นแรกตีพิมพ์ได้ก็รู้สึกมีกำลังใจและมั่นใจว่าจะได้อยู่ที่ขอนแก่นในสภาพที่ความพร้อมด้านต่าง ๆ น้อยกว่า เราก็กทำได้ หลังจากนั้นก็ตีพิมพ์มาเรื่อยๆ”

เทคนิคสำคัญที่ทำให้ผลงานตีพิมพ์ได้รับการยอมรับคือความใหม่ของผลงาน และการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในระดับสากล ที่ต้องอาศัยการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

“ถ้าไม่ใหม่ก็จบเลย องค์ความรู้ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ ต้องเอาไปใช้ได้จริง และต้องเป็นบริบทโลก ไม่ใช่บริบทขอนแก่น ทำให้เป็นองค์ความรู้สากล สมมุติว่าองค์ความรู้ที่พบเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านโนนม่วง แต่ต้องโยงให้เป็นสากลให้ได้ Generalize ให้ได้”

และสิ่งที่นักวิชาการส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญ นั่นคือการวางโครงเรื่องของการเขียนให้น่าสนใจ ด้วยเรื่องราวและข้อมูล ศ.ดร.สุพรรณ กล่าวว่า

“Story ในบทความเรื่องหนึ่ง ต้องรู้ตั้งแต่ต้นจนจบ Story จะทำให้เรารู้ว่าจะขึ้นต้นอย่างไร นำเสนอข้อมูลอย่างไรให้น่าสนใจและจะสรุปอย่างไร”

การดำเนินงานวิจัยอย่างเกาะติด เป็นผลให้ท่านได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น รางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ในปี พ.ศ. 2535 รางวัลสิ่งประดิษฐ์คิดค้น จากสภาวิจัยแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2542 รางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น มูลนิธิโทเร เพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2554 รางวัลนักวิจัยเกียรติคุณสารสิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2557 เป็นต้น และรางวัลที่นำภาคภูมิใจอีกรางวัลหนึ่งที่ท่านได้รับ คือ รางวัลครูในดวงใจ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2542 โดยเป็นอาจารย์ท่านแรกที่ได้รับรางวัลนี้

“เวลาที่สอนหนังสือ ผมเน้นการสร้างความเข้าใจให้ลูกศิษย์ ดูตัวอย่างใกล้ชิด จะทำเอกสารการสอนอย่างดี อาจเป็นเพราะผมมีอาจารย์ที่เป็นแบบนั้นเป็นต้นแบบ ทั้งที่มหิดลและญี่ปุ่น คือ เป็นผู้ให้จริง รู้จริง ถ้าไม่รู้จริง จะไม่ไปสอน ถ้าเป็นเรื่องที่รู้จริงจะทุ่มเทการสอนให้เต็มที่”

นอกจากนั้นในจิตวิญญาณของความเป็นครู ท่านได้นำมาใช้ในการบริหารทีมงานวิจัย จนเป็นทีมงานที่มีผลงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับ และห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากล

“ผมมีโจทย์วิจัยให้แล้ว เตรียมและปูทางไว้ให้หมด และอาจได้ทดลองดูมาก่อนแล้วว่า ความเป็นไปได้ สิ่งปฏิบัติมาเสมอ คือ เวลาชวนใครมาทำวิจัยด้วย ผมจะติดตามผลงานวิจัยอย่างใกล้ชิด ร่วมคิดและช่วยแก้ปัญหา จะให้เขาได้ผลงานเต็มที่ ถ้าเป็นงานตีพิมพ์ ชื่อของเขาจะเป็นชื่อแรก ถ้าเขาเขียนไม่ได้ ผมเขียนให้เลย ถ้าเป็นงานวิจัยและพัฒนาที่

ศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณ พุ้เจริญ

ถอดบทเรียน โดย อ.สุรพันธ์ เสนานุช

มีผลประโยชน์จากการผลิตเชิงพาณิชย์ ก็คืนให้ทีมวิจัย จัดสรรผลประโยชน์ให้ทุกคนอย่างลงตัวและยุติธรรม ผมเชื่อว่าเราให้เขาเท่าที่เราให้ได้ ทำให้เขาอยู่กับเรา ถ้าเอาเปรียบ เอาผลงานมาเป็นของตนเองคนเดียว ก็คงไม่มีใครทนได้ ผมถือว่าเขาเป็นร่วมงานเคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ใช่ลูกน้อง ผมได้เรียนรู้จากเขาด้วย ผมไม่เคยรู้สึกเสียศักดิ์ศรีที่จะถามสิ่งที่ผมไม่รู้ แม่แต่แม่บ้านในวิธีการล้างอุปกรณ์ คนที่อยู่ในทีมงาน ดูแลกันเหมือนครอบครัว รู้จักกันหมด”

ปัจจัยความสำเร็จ

1. วิสัยทัศน์

ศ.ดร.สุพรรณเป็นบุคคลหนึ่งที่กล่าวได้ว่าเป็นผู้มีวิสัยทัศน์อย่างแท้จริง นั่นคือการมองไกลไปข้างหน้าตลอดเวลา ทำให้ท่านสามารถสร้างผลงานที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ในวัยเริ่มต้นการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ท่านใช้เวลาในช่วงปิดภาคเรียนเข้าไปหาประสบการณ์ในห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลสวนดอก ทำให้ท่านได้เห็นการปฏิบัติงานจริง ที่แตกต่างไปจากห้องปฏิบัติการในห้องเรียน และมองเห็นความท้าทายของอาชีพนักเทคนิคการแพทย์ที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือผู้ป่วยผ่านการรักษาของแพทย์ได้ เมื่อท่านได้ทำงานวิจัยโรคธาลัสซีเมีย ก็มองเห็นโอกาสที่จะคิดค้นนวัตกรรมที่จะทำให้การควบคุมป้องกันการโรคทำได้กว้างขวางขึ้นด้วยการตรวจคัดกรองที่มีต้นทุนต่ำและมีวิธีการไม่ซับซ้อน จากปัญหาที่ได้พบจากผู้ป่วย และท่านยังมองเห็นว่าการที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ชุดน้ำยาตรวจคัดกรองนี้นำไปใช้ได้อย่างทั่วถึงจริง ต้องผลักดันเชิงนโยบายและผลิตในเชิงพาณิชย์

2. การทำงานอย่างเป็นกระบวนการ

จากการศึกษาวิธีการทำงานของ ศ.ดร.สุพรรณ จะเห็นได้ว่าเป็นการทำงานเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องไปอย่างเป็นกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นการผลักดันนโยบายในการตรวจคัดกรองธาลัสซีเมีย การนำผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ หรือการหาทีมวิจัยที่จะทำงานร่วมกัน ท่านได้มองเป้าหมายที่ต้องการไปถึงอย่างชัดเจน และดำเนินการไปที่ละขั้นตอนจนประสบความสำเร็จ โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นได้มีการวิเคราะห์และวางแผนในการดำเนินการสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

3. การมีวินัยในการทำงาน

ความสำเร็จในงานของ ศ.ดร.สุพรรณ ส่วนหนึ่งมาจากการมีวินัยในการทำงานของท่าน ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือการที่ท่านมีผลงานตีพิมพ์ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอในวารสารระดับนานาชาติมากกว่า 190 เรื่อง มีจำนวนการอ้างอิงรวมมากกว่า 2,300 ครั้ง ซึ่งแสดงถึงความน่าเชื่อถือในการนำเสนอการค้นพบใหม่ ๆ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงจากการค้นคว้าวิจัยอย่างต่อเนื่อง